

9

Fakt

2015-ci ilədək vərəmlə mübarizədə iki məqsədə nail olunmalıdır:

- Minilliyin İnkişaf Məqsədlərindən biri kimi vərəmin yayılmasının dayandırılması və 1990-cı ilə müqayisədə vərəmlə qlobal xəstələnmənin azalması təməlinin qoyulması

- “Vərəmi dayandırmaq” Tərəfdaşlığının məqsədi kimi vərəmdən ölənlərin sayının 1990-cı ilə müqayisədə ikiqat azaldılması

1995-ci ildən başlayaraq, DOTS proqramı (Bilavasitə Nəzarət altında Qısamüddətli Müalicə) çərçivəsində 41 milyon vərəmli xəstənin uğurlu müalicəsi təmin olunub və 6 milyon insanın həyatı xilas edilib. 2011-2015-ci illər üçün vərəmlə mübarizə üzrə Minilliyin Qlobal planının tam maliyyələşdirilməsi və həyata keçirilməsi şəraitində 2015-ci ilədək dünyada daha 5 milyon insanın həyatı xilas edilə bilər.

10

Fakt

Buklet Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 26 noyabr 2010-cu il tarixli 226 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “2011-2015-ci illər üçün vərəmlə mübarizə üzrə Tədbirlər Proqramı”nın icrası üçün Səhiyyə Nazirliyinin Tədbirlər Planının 5.1-ci bəndinə uyğun olaraq İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi tərəfindən hazırlanmış və çap edilmişdir.

Bukletin hazırlanmasında Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatlarından istifadə olunmuşdur. Bukletdə dərc olunanlar Səhiyyə Nazirliyinin baş ftiatri ilə razılaşdırılmışdır.

Bakı, AZ1122, H. Zərdabi küç., 96

Tel: 431-60-88, Faks: 430-52-85

office@isim.az www.isim.az

Vərəm haqqında

10 fakt

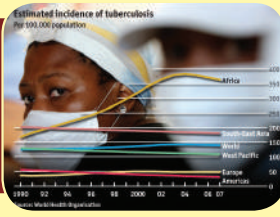
VƏRƏM DÜNYADA ƏN TƏHLÜKƏLİ VƏ GENİŞ YAYILMIŞ YOLUXUCU XƏSTƏLİKLƏRDƏN BİRİDİR.

VƏRƏM TƏHLÜKƏLİ OLSA DA, ONUN MÜALİCƏSİ MÜMKÜNDÜR!

1

Fakt

Vərəm yoluxucudur və hava-damcı yolu ilə yayılır. Aktiv formada vərəmli xəstə müalicə olunmazsa, ildə orta hesabla 10-15 insanı yoluxdura bilər.

İki milyardan çox insan və ya dünya əhalisinin 1/3-i bu xəstəliyə səbəb olan mikrobla – vərəm basili ilə yoluxub. Ehtimallara görə, bu insanların hər 10 nəfərindən biri vərəmin aktiv forması ilə xəstələnəcək. İnsanın immunchatışmazlığı virusuna (İİV) yoluxmuş insanlar üçün vərəmlə xəstələnmə riski daha böyükdür.

2

Fakt

Dünya üzrə 2009-cu ildə vərəmdən ümumi hesabla 1,7 milyon insan vəfat edib, yeni bu səbəbdən bir gündə 4700-ə yaxın ölüm hadisəsi baş verib. Vərəmdən ölüm hallarının əksəriyyəti inkişafda olan ölkələrin payına düşür ki, bunun da yarısından çoxu Asiyada baş verir.

3

Fakt

4

Fakt

Vərəm immun sistemi zəif olan İİV-ə yoluxmuş insanların əsas ölüm səbəbidir.

5

Fakt

2009-cu ildə 9,4 milyon vərəmlə yeni xəstələnmə halı baş verib ki, bunlardan 80%-i 22 ölkədə qeydə alınıb.

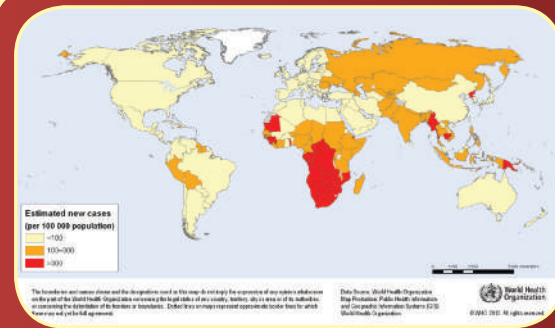
7

Fakt

Çoxsaylı dərman vasitələrinə davamlı vərəmin (ÇDDV) müalicəsində bu xəstəliyə qarşı bir neçə əsas dərman vasitəsi artıq öz təsirini göstərmir, lakin vərəmin bu forması da müalicə olunandır. ÜST-nin apardığı qiymətləndirməyə görə, 2008-ci ildə ÇDDV ilə 440 000 yeni xəstələnmə halı baş verib ki, bunun da 50%-dən çoxu üç ölkədə – Hindistan, Çin və Rusiyada qeydə alınıb. ÜST-nin məlumatlarına əsasən, ÇDDV dünyanın əksər ölkələrində müşahidə olunur.

Vərəm – global pandemiya (geniş yayılmış epidemiya). Vərəmlə xəstələnmənin yüksək göstəricisi olan 15 ölkədən 13-ü Afrikanın payına düşür. Yeni xəstələnmə hallarının 1/3-i Hindistan və Çində baş verir.

6

Fakt

Genişləndirilmiş dərman çeşidlərinə davamlı vərəm (GDDV) zamanı həm əsas, həm də ehtiyat dərman vasitələrinə davamlılıq yaranır. Vərəmin bu formasının müalicəsi son dərəcə çətinidir. ÜST-nin məlumatlarına əsasən, GDDV ilə xəstələnmə halları artıq 58-dən çox ölkədə təsdiq olunub.

8

Fakt